

Dat heescht dann en conséquence, datt mer elo iwwert déi Motioun wäerten ofstëmmen, an der Logik vun deem, wéi mer heibanne schaffen. Da musst Der nach eng Kéier stëmmen. Soubal d'Technik eis dat erlaabt, maachen ech dee Vott dann op. Ech géing d'Regie bieten, eis nach eng Kéier e Vott fräzeschalten. Voilà.

Vote sur la motion 1

Ech maachen de Vott op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration.

(Interruptions diverses signalant l'affichage erroné du projet de loi 8502 lors du vote, concertation interne et relancement du vote sur la motion 1)

Ech maachen de Vott nach eemol op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An de Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: Jo: 4, Nee: 40, Abstentiuonen: 16. Dës Motioun ass also mat 40 Nee-Stëmmen géint 4 Jo-Stëmmen bei 16 Abstentiuonen ofgeleent.

Ont voté oui : MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen (par M. Laurent Mosar), Paul Galles, Mme Françoise Kemp, MM. Marc Lies, Ricardo Marques, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Charles Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum (par M. Gusty Graas), Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer et M. Gérard Schockmel ;

MM. Jeff Engelen, Dan Hardy, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig.

Se sont abstenus : M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo (par M. Georges Engel), Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert et M. Ben Polidori ;

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring.

5. 8502 – Projet de loi portant approbation de l'« Agreement on the Establishment of the Global Green Growth Institute », fait à Rio de Janeiro, le 20 juin 2012

Da géinge mer zu deem nächste Punkt vun eisem Ordre du jour kommen. An dat ass de Projet de loi 8502 iwwert d'Adoptioun vum Agreement on the Establishment of the Global Green Growth Institute. Ech erënneren drun, datt dëst e Riedemodell „avec rapport et sans débat“ ass. An deemno huet de Rapporteur 5 Minuten an d'Regierung hätt och 5 Minuten, wa se wëllt. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Paul Galles. Här Galles, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Environnement, du Climat et de la Biodiversité

M. Paul Galles (CSV), rapporteur | Jo, merci, Här President. Et ass, mengen ech, fir d'éischte Kéier, wou mer iwwer e Projet de loi schwätzen, wou schonn d'Majoritéit héchstwahrscheinlech am Virfeld Non gesot huet.

(Hilarité)

Dofir, ech hoffen, datt ech elo nach déi ganz Chamber kann iwwerzeegen, hei matzestëmmen.

Also, ech hunn d'Éier an d'Freed, am Numm vun der Émweltkommissioun de Rapport ze maachen iwwert dëse Projet de loi 8502, d'Approbatioun vum Accord fir d'Grënnung vum Global Green Growth Institute, GGGI. Mir haten an der Kommissioun doriwwer geschwat. Mir haten deen iwwregens och schonn erwäant, wéi iwwert d'Klimafinanzéierung geschwat ginn ass.

Ech maachen emol dee formellen Deel direkt um Ufank, well elo keng grouss Beanstandunge waren. En ass de 24. Februar vum Minister fir Émwelt, Klima a Biodiversitéit deposéiert ginn. De Conseil d'État huet den 13. Mee säin Avis ginn. D'Chambre de Commerce an de Syvicol hunn Avise ginn. Do war bei der Chambre de Commerce e festen a staarken Accord an de Syvicol hat keng weider Bemierkungen dozou ze maachen. Den 18. Juni sinn ech zum Rapporteur ernannt ginn a mir hunn och de Projet de loi examinéiert. An den 2. Juli hu mer zesammen an enger Kommissiounssëtzung dann dëse Rapport och ugeholl.

Fir awer kuerz op déi Aarbecht vum GGGI anzegoen – well et ass duerchaus eng interessant Aarbecht, déi se maachen, a si hunn och verdéngt, dass dat hei kuerz genannt gëtt –: Dat ass en Agreement, en Accord, deen den 20. Juni 2012 zu Rio de Janeiro ënnerschriwwen ginn ass. An dësen Accord setzt dann elo dësen GGGI als international Organisatioun an d'Liewen, a mir approvieren dat dann elo hei als Lëtzebuerg.

Hir interessant Aarbecht ass folgend: Si probéieren, eng Promotioun ze maachen vun enger nohalteger, inklusiver an ëmweltfrëndlecher Wirtschaft, engem Wirtschaftswuesstumsmodell, wat ech eng ganz interessant Approche fannen. Et ass mat engem Fokus op Entwécklungslänner an opstriedend Länner. Si schaffen en enger struktureller Transformatioun vun den Ekonomien, integréieren d'Nohaltegkeet an d'Politicken an an d'Entwécklungsstrategie vun den eenzelne Staaten, droen och bäi zur Ëmsetzung vun de 17 Nohaltegkeets-Entwécklungsziler vun de Vereenten Natiounen an ënnerstëtzen d'Ziler vum Paräisser Klimaaccord duerch Contributions déterminées nationales, déi sougenannten CDNen.

D'Succèsse vum GGGI zënter der Grënnung sinn och relativ kloer an däitlech. Iwwer 10 Milliarden US-Dollar si finanzéiert gi fir Klimaprojete ronderëm d'Welt tëschent 2017 an 2023. Bei der Reduzéierung vun de Klimafollgen an der Schafung vun nohalteger Beschäftigungsméiglechkeeten hu se sech ganz staark engagéiert. An haut gëtt et 48 Memberstaaten an e järeleche Budget vun iwwer 100 Milliounen US-Dollar.

D'Kooperatioun tëschent Lëtzebuerg an dem GGGI ass eigentlech schonn e gutt Stéck méi al, wéi dëse Gesetzesprojet et elo ass. Et gëtt nämlech säit 2016 eng aktiv Partnerschaft zwëschen deenen zwee Partner, e Financemeng vum Klimaprojeten iwwert de Klima- an Energiefong an de Financemeng climatique international. Mir haten an der Jointe vun der Finanzkommissioun mat der Émweltkommissioun och doriwwer geschwat, dat war ee vun de staarken Acteuren, déi do genannt gi sinn. 19,6 Milliounen Euro goufen an deene leschte Joren an Entwécklungsprojeten investéiert, si gefloss, zum Beispill am Senegal, am Ruanda, am Vietnam oder och op Vanuatu.

Elo nach déi wichteg Etappesteng, déi mer hei aus Lëtzebuerg Perspektiv kënnen gesinn: Zënter dem Juni 2023 huet den GGGI säin europäesche

Liaisonsbüro hei zu Lëtzebuerg. An dee spillt eng strateegesch Roll an der Zesummenaarbecht tëscht dem GGGI an den europäeschen Institutiounen, besonnesch eeben am Beräich gréng Finanzen a Klimapolitik.

Mir maachen also hei eigentlech eng formell Adhesioun zu eppes, wat mer scho laang gemaach hunn oder wou mer schonn eng laang Zesummenaarbecht hunn. Dat ass e logesche Schrëtt, dee mer mat dësem Gesetzesprojet maachen. Lëtzebuerg kritt doduerch e Sëtz an der Assemblée vum GGGI. Mir hunn och dann d'Méiglechkeet, iwwert d'Participatioun an deem Conseil kënnen zu strategesch Decisiounen bäizedroen oder déi och ze beaflossen an och eng aktiv Matgestaltung vun den Aktiounen am Beräich vum gréngen Wuesstem, der nohalteger Finanz an der Klimaresilienz ze maachen.

Déi finanziell Aspekter: Et gëtt keng verflüchtend finanziell Bäitrag duerch dës Adhesioun. Lëtzebuerg wäert awer seng Ënnerstëtzung iwwert déi besteeënd Finanzkanal weiderféieren. Wéi gesot, dat hate mer an der Jointe mat der Finanzkommissioun och diskutéiert. An et gëtt och keng zousätzlech Belaaschtung fir de Staatsbudget.

A mat där gudder Noriicht, Här President, erlaben ech mer dann, dëse kleng Rapport opzehalen, an ech soen Iech Merci fir d'Opmierksamkeet.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Galles, fir Äre schréfftlechen a fir Äre mündleche Rapport.

Wëllt d'Regierung eppes dozou soen? Här Minister.

Prise de position du Gouvernement

M. Serge Wilmes, Ministre de l'Environnement, du Climat et de la Biodiversité | Villmoos merci dem Rapporteur fir dee ganz gudden Rapport. Ech mengen, en huet hei alles erkläert, em wat et an deem Projet de loi geet. Dat ass elo vläicht e bëssen abstrakt, well mer hei net allze dacks driwwer schwätzen. Dat misste mer méi maachen. Mir sinn och prett, dat méi ze maachen.

Et geet awer em e wichtege Volet, nämlech déi international Klimaaktioun. Déi muss finanzéiert ginn. Déi entwéckelt Länner sinn an der Obligatioun, deenen net entwéckelte Länner ze hëlfe. An do gëtt et ganz vill weltwäit Initiativen, déi sech gegrennt hunn, multinational Institutiounen, wéi hei de Global Green Growth Institute, deem säi Sëtz zu Seoul ass a wou se d'Chance hunn, datt se de fréieren UNO-Generalsekretär, de Ban Ki-moon, un hirer Spëtzt hunn, ënnert deem sengem Mandat jo och de Paräisser Accord aktiv mat zustane komm ass.

An de Ban Ki-moon ass jo och dëst Joer, de 6. Mee, op Lëtzebuerg komm, wou mer eng Zeremonie haten, wou mer nach eng Kéier wollte festhalen, datt mer Member ginn, den 51. Staat. An dat weist also och, wéi wichteg mir fir den GGGI sinn als Lëtzebuerg a wéi wichteg et ass, esou e gudden, global vernetzten Implementatiounspartner u senger Säit ze hunn, deen den Entwécklungslänner hëlleft, fir datt och si kënnen hir CO₂-Emissiounen reduzéieren, fir datt virun allem och si sech kënnen un d'Konsequenze vum Klimawandel adaptéieren, well et sinn déi Länner, déi schonn am meeschten dovunner getraff ginn. An déi brauchen déi Suen. Déi brauchen awer och den Knowhow vun den entwéckelte Länner fir deen Transfer dohinner.

An hei ass een esou en Implementatiounspartner, dee wierklech wichteg fir eis ass, wou mer elo frou sinn, datt mer net nëmmen de Status hu vun engem Observateur, mat deem mer, ech soe mol, op enger

méi informeller Basis zesummegeschafft hunn, mee elo si mer formell och vollwäerteg Member dovunner.

An ech soen der Chamber Merci fir déi Unanimitéit, fir déi Zoustëmmung zu deem Projet an zu där Adhësioun un den GGGI. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Minister. Domat wär dann d'Diskussioun zu dësem Projet de loi ofgeschloss.

Mir géingen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8502 kommen. Den Text steet am Document parlementaire 8502⁴.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8502 et dispense du second vote constitutionnel

Ech maachen d'Ofstëmmung op. De Quorum ass erreicht. Vote par procuration. An de Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: 60 Jo-Stëmme bei kenger Nee-Stëmm a kenger Abstentioun. Dëse Projet de loi ass also eestëmmeg ugeholl ginn.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen (par M. Laurent Mosar), Paul Galles, Mme Françoise Kemp, MM. Marc Lies, Ricardo Marques, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Charles Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum (par M. Gérard Schockmel), Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt (par M. Gusty Graas), Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. André Bauler) et M. Gérard Schockmel;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo (par M. Georges Engel), Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert et M. Ben Polidori;

MM. Jeff Engelen, Dan Hardy, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig (par Mme Alexandra Schoos);

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring;

MM. Sven Clement et Marc Goergen;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

6. 8365 – Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 15 décembre 2020 relative au climat

Da komme mer zum nächste Punkt vum eisem Ordre du jour, dem Projet de loi 8365, enger Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Klima. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. Do hu sech schon ageschriwwen: den Här Galles, den Här Emering, den Här Fayot, den Här Engelen, d'Madamm Welfring, den Här Goergen an den Här Wagner. An elo huet d'Wuert de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Paul Galles. Här Galles.

Rapport de la Commission de l'Environnement, du Climat et de la Biodiversité

M. Paul Galles (CSV), rapporteur | Jo, merci, Här President, nach eng Kéier fir d'Wuert. Léif Kolleeginnen

a Kolleegen, Här Minister, dëse Projet de loi 8365 ass e wichtege, et ass eng Ofännerung vum Klimagesetz.

Eng Kéier kuerz den Hannergrond vum dësem Gesetz erkläert: Et baut op um Klimagesetz vum 15. Dezember 2020 an ergänz och de Projet de loi 8320, dee mer hei an der Chamber 2024 gestëmmt hunn. An et geet dann elo drëms, och déi national Gesetzgebung un nei europäesch Reegelen unzepassen, speziell zum System vum den Emissiounsquoten, dem sougenannte „système d'échange de quotas d'émission“, S-E-Q-E oder SEQE genannt, wou elo den zweete System, de SEQE 2, a Kraaft trëtt, och hei zu Lëtzebuerg.

Mat dësem Gesetzesprojet ginn eng ganz Rei vu wichtege Richtlinnen an EU-Veruerdungen och hei zu Lëtzebuerg ëmgesat: déi europäesch Direktiv 2023/958 – ech därfer och elo eng Kéier „Slash“ soen –, d'Revisioun vum SEQE fir d'Lofffaart; dann d'Direktiv 2023/959, d'Erweiterung vum SEQE op d'Schëfffaart an den neie SEQE 2 eebe fir de Bausecteur, d'Stroosentransporter an aner Secteuren; an dann och dräi EU-Reglementer, déi sech mat der Schafung vum Klima-Sozialfong, mam CO₂-Mechanismus op den EU-Grenzen an de Reegele fir d'Schëfffaart ausenanergesat hunn.

(M. Fernand Etgen prend la présidence.)

Ech erlabe mer, hei fir d'éischt e klengen inhaltlechen Deel ze maachen, Iech nämlech an dräi Punkten de Contenu vum Gesetz ze resüméieren, an dee formellen Deel, wéi mer d'Aarbechten an der Kommissioun organiséiert haten, dann duerno ze maachen.

Dräi inhaltlech Punkten: de SEQE 2 eeben, dann awer och de Klimasozialplang, an d'Erweiterung vum Klimabonus als drëtt. Dräi Punkten, déi allen dräi eng grouss Wichtegkeet hunn.

D'Afféierung vum SEQE 2, also dem System d'échange de quotas d'émission 2, ass een, deen elo lues a lues a Kraaft trëtt. Ech hat elo just gesot, op wat fir eng Beräicher e sech bezitt. 2025, 2026, an dësem Joer an d'nächst Joer, gëtt et d'Obligatioun, d'Emissiounen unzemellen an d'Geneemegung ze froen. An 2027 gëtt et dann och d'Obligatioun, Emissiounsquoten ofzeginn op Basis vum tatsächleche Verbrauch vum engem Land.

All d'Quote ginn dës Kéier iwwregens iwwer Auktione verdeelt. Et gëtt also keng gratis Allocations méi, wéi et dat beim SEQE 1 nach gouf, well et kee groussen externe Konkurrenzdruck gëtt am Bausecteur an am Stroosentransport a well den Auktionsssystem wirtschaftlech effikass ass an och Iwwerprofitter ka vermeiden. Dat ass duerchhaus e positive Punkt.

Et gëtt eng Ausnamereegelung bis 2030 bei dësem SEQE 2, nämlech: Wa Lëtzebuerg eng national CO₂-Steier huet, déi iwwert dem europäesche Quotepreïs läit, da kann et eng Befreiung, eng Exemption, vum SEQE 2 ginn.

Deen zweete wichtege inhaltleche Punkt ass de Klimasozialplang. Dee muss bei der EU-Kommissioun eragereecht ginn. En huet zwee Haaptziler, nämlech engersäits d'Ennerstëtzung fir Investitiounen: Hëllef fir Stéit, kleng Betriber a vulnerabel Leit fir Energieeffizienz, Dekarboniséierung an och emissiounsarm Mobilitéit engersäits. An op där anerer Säit eeben déi sozial Kompensatiounsmesuren: de Käschte bei fossille Brennstoffen entgéintzesteieren, dann awer och d'Energie- an d'Mobilitéitsarmut ze vermeiden.

An en drëten inhaltlech wichtege Punkt ass d'Erweiterung vum Klimabonus. Do gëtt et nei finanziell Hëlfe, déi dëst Gesetz elo aféiert, nämlech 50 %

Subventioun bis zu engem Montant vum 1.000 Euro fir de Kaf vu Cargovëloen, 50 % Subventioun bis 25.000 Euro fir kollektiv intelligent Ladesystemer a Ladepunkte bei Wunnengen. Retroaktiv gëlteg ass en eebe fir d'Cargovëloen ab dem 1. Oktober 2024, an et gëtt och eng nei Staffel vum Aidë fir déi Gefierer, déi ab dem 1. Oktober 2024 bestallt goufen.

Et gëtt 6.000 Euro Hëllef fir spezifesch elektresch Gefierer, zum Beispill fir 100 % elektresch Autoen, wann d'Consummatioun net iwwer 16 Kilowattstonne pro 100 Kilomeeter läit, dann awer och fir 100 % elektresch Autoe mat siwe Sëtz oder méi an da fir 100 % elektresch Camionnetten an Autoe mat Waasserstoff-Brennstoffzellen, an 3.000 Euro Hëllef fir aner elektresch Autoen, wann d'Consummatioun tëschent 161 an 180 Wattstonne pro Kilomeeter läit. Et gëtt elo keng Aidë méi fir ineffizient elektresch Autoen.

D'Verlängerung vum der Mindestbesëtzdauer, déi gëtt op 36 Méint an d'Luucht gesat. Dat ass, fir déi fréi Reexportatioun vu subsidiéierten Autoen ze verhënnern, soudass se kéinten aneren zegutt kommen, fir déi dat eigentlech net virgesinn ass.

Et gëtt eng Primm vum 1.500 Euro fir elektresch Occasionsautoen, déi mindestens dräi Joer al sinn, an et gëtt d'Konditiounen fir d'Primm, dass d'Gefier muss nach mindestens zwee Joer am Besëtz zum Keefer bleiwen an dass de Keefer an de Verkeefer net dierfen am selwechte Stot wunnen.

Et ass also e Gesetz mat vill Contenu. Et ass e Gesetz, wou mer och an der Kommissioun vill diskutéiert hunn iwwert dat, wat mer och am Detail presentéiert kruten. An ech wëll nach eng Kéier kuerz och op déi formell Prozeduren agoen, déi mer do an der Kommissioun haten.

D'Gesetz ass de 26. Mäerz 2024 vum Minister fir Ëmwelt, Klima a Biodiversitéit deposéiert ginn. De Conseil d'État hat säin éischten Avis, jo, den Avis zum Gesetz, de 25. Juni 2024 ginn. Mir kruten Avise vum Syvicol, vum der Chambre des Salariés, vum der Chambre de Commerce a vum der Chambre des Métiers an deenen Deeg a Méint duerno.

Du gouf et eng éischt Serie – insgesamt gouf et der véier – vun Amendements gouvernementaux:

Am Juni 2024, mat dann engem éischten Avis complémentaire vum Conseil d'État am Juli 2024 a mat nach eng Kéier zousätzlechen Avise vum der Chambre des Salariés an der Chambre de Commerce.

Eng zweet Serie vun Amendements gouvernementaux am September 2024, mat engem Avis vum dem Conseil d'État am Dezember 2024 an och nach engem zousätzlechen Avis vum der Chambre de Commerce.

Eng drëtt Serie vun Amendements gouvernementaux am Januar 2025, mat engem drëten Avis complémentaire vum Staatsrot am Mäerz 2025. D'Chambre de Commerce huet sech nach eng Kéier geäussert, schonn am Februar 2025, an och de Syvicol am Mäerz 2025.

An dann déi véiert Serie vun Amendements gouvernementaux, déi war am Juni 2025. De véierten Avis complémentaire vum Staatsrot ass viru Kuerzem, de 4. Juli 2025, komm. Do si mer nach eng Kéier dem Staatsrot dankbar, well si haten nämlech just deen heite Gesetzesprojet op den Ordre du jour gesat, fir dass mer en nach haut hei kéinten an der Chamber stëmmen.

Den 18. September 2024 schonn hate mer de Projet de loi an der Kommissiounssetzung analyséiert. Ech gouf och deemol zum Rapporteur ernannt. An de 7. Juli gouf en dann elo viru Kuerzem och an der Chamberskommissioun ugeholl, dëse Rapport gouf gestëmmt an dann och majoritairement ugeholl.